

A PÉNZINTÉZETI BIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÁS JÖVŐJE

Ahhoz, hogy a magyar pénzügyintézetek biztonságának jövőjét elemezhessek, mindenképpen szükséges a jelen időszak alapjait és eredményeit megvizsgálnunk. Jelentős befolyással bír a jövőkép alakítására környezetünk, és a globális behatások megismerése is. A magyar pénzügyintézetek működés biztonságának értelmezésében jelentős átalakulások mennek végbe jelen korunkban. E változások felismerhető okai a következők:

- A változtatások, amelyeket a működésbiztonság előírt szintjének fenntartása érdekében hajtanak végre, folyamatossá váltak, állandósultak!
- Az egyedi, ország specifikusnak tekinthető bűnmegelőzési megoldások, melyek a magyar pénzügyintézet bűncselekmények megismert, jellemző típusainak elhárítási módszereit tartalmazták, elégtelenség bizonyulnak napjainkban, az európai és a globális pénzügyintézet bűncselekmények magyarországi megjelenése, elterjedése miatt.
- A védekezési lehetőségek és azok eredményeinek értelmezése, megoldásának nézőpontjai, forrásai teljesen eltérőek, a feladat meghatározó szakértői körökben.³⁹⁰

Nyilvánvaló, hogy a biztonság egyes kérdései egységes szabályozási elvek kialakítására várnak, melyet többirányú behatások mentén sürgősen el kell végeznünk. A magánbiztonság teljes területét átfogó, értelmező, szabályozó törvény igénye fogalmazódik meg, ezen problémák megjelenésével. A nemzetközi és nemzeti gazdaságok működésének vizsgálata valamint fenn-tartása tudományos elemzése során kialakult a kritikus infrastruktúrák, mint a működés feltételeinek alapegységeinek elmélete. Ennek a kritikus infrastruktúra csoportnak a pénzügyintézetek meghatározó alapelemei.

A pénzügyintézetek mint a kritikus infrastruktúrák alapelemei

A kritikus infrastruktúrák alatt olyan, egymással összekapcsolódó, interaktív és egymástól kölcsönös függésben lévő infrastruktúra elemek, létesítmények, szolgáltatások, rendszerek és folyamatok hálózatát értjük, amelyek az ország (lakosság, gazdaság és kormányzat) működése szempontjából létfontosságúak, és érdemi szerepük van egy társadalmilag elvárt minimális szintű jogbiztonság, közbiztonság, nemzetbiztonság, gazdasági működőképesség, közegészségügyi és környezeti állapot fenntartásában.

³⁹⁰ Például a 2010. Adatbiztonsági napon Kerecsi Klára osztotta meg véleményét a térfigyelő rendszerek bűnmegelőzési értékéről. A panacea vagy placebo ellentét fejtegetésében a térfigyelő kamera rendszerek használati értékét kétségbe vonja. Ugyanezen alkalommal Jóri András adatvédelmi ombudsman a térfigyelő kamera alkalmazásai, és a törvényi szabályozás ütközéseinek kérdéseiről beszélt.

A kritikus infrastruktúrák működésének meghatározó eleme a pénzügyi szektor, mivel a gazdasági működés fenntartásának alapfeltétele a pénzforgalom biztosítása az alapegységek között. Ennek híján bármely szektor működése megbénulhat, ezzel kihatva a többi rendszerem alapműködésére is helyi és globális szinten egyaránt. Ezért a pénzügyi szektort e szerint is vizsgálnunk szükséges.

Megállapítható, hogy a Magyar Pénzügyi Szektor, mindazokkal a globális kihívásokkal, kockázatokkal, és veszélyekkel, valamint ezek következményeivel is szembenéznek, amelyek a világ többi pénzügyi szektorát eléri. Ezek a következők:

- Globális kihívások: demográfiai robbanás, energiahordozók kimerülése, víz, élelem, és a természeti erőforrások problémája, környezetszennyezés, globalizáció, társadalmi egyenlőtlenségek.
- Globális kockázatok: migráció, fegyverkereskedelem, vallási ellentétek, nacionalizmus, tömegpusztító fegyverek terjedése.
- Globális fenyegetések: szervezett bűnözés, terrorizmus, kábítószer maffia.

Pénzügyi szempontból a fentiek összehangolt, egységes nemzetközi irányelvek mentén kezelendők. Az EU-tanácsa ezen globális kihívások, kockázatok fenyegetésekkel szemben közös fellépést tervez és szervez egységes irányelvek és közös intézkedések bevezetésével.

A bűnmegelőzésnek az EU Tanácsa által meghatározott 2001.05.28.-i irányelvei

Az EU Tanácsa a bűnmegelőzés fontosságának jelzése érdekében tanácskozást folytatott, melynek következtetéseiről az alábbi irányelveket bocsátotta ki 2001. 05. 28.-án:

- csökkenteni kell a bűnalkalmakat, növelni kell annak valószínűségét, hogy a bűncselekmény elkövetőjét elfogják, és méltón megbüntetik,
- redukálni kell a bűnisméltás lehetőségét
- csökkenteni kell az áldozattá válás lehetőségét
- terjeszteni kell a jogkövetés kultúráját, országon belül
- a prevenció lehetőségeit ki kell fejleszteni, technikai és intézkedési szinten bevezetni

Ezek az irányelvek a pénzügyi szektor bűnmegelőzési tevékenységét is döntően meghatározzák, hiszen a védekezés, és a bűnmegelőzés alapjait jelentő irányelveket határozzák meg. Ezek gyakorlati megvalósítása megköveteli, a globális elkövetési módok folyamatos megismerését, a kimunkált preventív megoldások adaptív átvételét, és ezek alapján a pénzügyi szabályzások szükséges módosítását.

Intézetbiztonság=ügyfélbiztonság

A pénzügyi szektor biztonságos működtetése szempontjából meghatározó szempont, az ügyfelek és az alkalmazottak biztonsága, és biztonságérzete. Ennek megteremtése több feltétel együttes teljesülése esetén következhet be.

Technikai feltételek:

- Mechanikai, fizikai szilárdság megteremtése és a védelmi eszközök alkalmazása.
- Elektronikai jelző és dokumentáló eszközök telepítése, szakszerű alkalmazása.
- Banki folyamatok szabályozása, és a szabályzati elemek következetes alkalmazása.

Élőerős őrzés:

- A készpénzforgalom biztosítására.
- A bankfiókok működési rendjének támogatására.

A fentiekben felsorolt rendszerek, eszközök, és módszerek valamint a mechanikai védelem eszközei és módszerei alkotják közösen a pénzügyi védelem tárgyi eszközcsoportját. A fizikai védelem további feladatait a biztonsági élőerős őrzés tevékenysége foglalja magába. A technika és az élőerő együttes alkalmazása, tevékenységük egymáshoz illesztése, valamint a szabályzati rend következetes alkalmazása határozza meg a biztonsági, védelmi tevékenység hatékonyságát.

A szolgáltatások színvonalai követelményrendszere

A biztonsági szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokkal kötendő szerződéseknek tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a feladatok, és az elvárások szakszerű meghatározása,
- a szolgáltatói tevékenység elvárt minőségének pontos, részletes meghatározása,
- a végrehajtás ellenőrzési normáinak meghatározása,
- a SZERZŐDÉS minőségbiztosítási melléklete.

A szolgáltatás színvonalának kialakítása és fenntartása érdekében ezek kulcsfontosságúak.

A Magyar Biztonsági Vezetők Egyesülete iránymutató mentalitása

A Magyar Biztonsági Vezetők Egyesülete iránymutató tevékenysége, hogy a biztonsági őrök alkalmazása esetén saját cégüknél kötelezően felügyelik az alkalmazott vállalkozóknál, hogy a járulék elvonás büncselekménye ne következzen be ezért a járulékok reális megfizetésének értékhatára folyamatosan ellenőrzik. A tagok elvi kötelezettsége a szerződések órarádj meghatározásával kapcsolatosan a Vagyonvédelmi Kamara által meghatározott minimum bérszintek betartása.

A Pénzügyi biztonsági paradigma váltás lehetséges irányai

A múlt és a jelen pénzügyi biztonságának fejlődési sebességét döntően az elkövetésekből levont konzekvenciák és azok gyakorisága vezérelte. Érzékelhető, hogy az alkalmazott eszközpark technikailag még fejleszthető, finomítható, de igazi áttörést csak a paradigma váltás okozhat a pénzügyi biztonságvédelemben. A kérdést érdemes egy kicsit

tudományos elemzéseket és eredményeket figyelembe venni ahhoz, hogy a lehetséges új irányokat megfogalmazzuk.

Az érzékelés kiterjesztése:

- intelligens értékelő, elemző szoftverek fejlesztése
- a biometrikus érzékelés határainak, érzékenységének fejlesztése

A beavatkozás eszközeinek fejlesztése

- robbanó patron, felcsapódó záróroló, füstágyú, a Terra Hz-s tartományban működő eszközök

A magyar és európai bankszövetségekben rejlő lehetőségek

A hazai és a külföldi elkövetési minták, gyakoriságok elemzése, prevenciók egyeztetései, közös prevenciók döntései erősíthetik a védekezés módjait. Az Országos Rendőr-főkapitánysággal kötött bankszövetségi együttműködés, a gyors eseményfeldolgozás, és adatcsere személyek eszközei tekintetében a megelőzés másik lehetséges eszköze. Magyarországi és az európai uniós bankok közötti információcsere a bankszövetségeken keresztül, a statisztikai adatok cseréjével és feldolgozásával, előjelzések, terjedési irányok és tendenciák megállapítását teszi lehetővé.

A pénzügyi intézetek biztonsága, egy ország biztonságának meghatározó tényezője érték mérő eleme. Állandó fejlesztése ezért kötelező. Tudományos bázisa, oktatási alapja és rendszere a kulcsa a védelmi szint fenntartásának, növelésének.